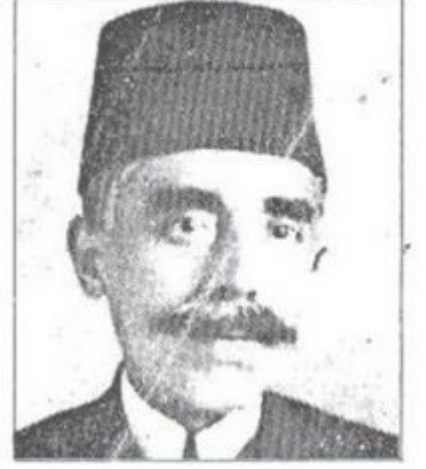

Mustafa İbrişim (1875-1944)

Mustafa Bey, Yusuf Ağa ve Fatma Hanım'ın oğlu olarak 1875'te Antalya'da doğdu. İlköğrenimini Antalya Rüştüyesinde tamamladı. Daha sonra eğitime devam etmeyerek Antalya'da Meclis İdare Mülâzemeti ile devlet memuriyeti görevine başladı. Devlet kademesinde kısa sürede yükselerek Başkâtip, İdare Azalığı ve Encümen Daimî Azalığı görevlerinde bulundu. Nihayetinde Antalya Belediye Reisliğine seçildi.

Mustafa Bey (İBRIŞİM)

Mustafa Bey, Antalya'daki İtalyan işgaline karşı oluşturulan mücadelenin öncülerinden biri oldu. 21 Haziran 1919 tarihinde Antalya Müdafaa-i Hukuk Cemiyetini birkaç arkadaşıyla kurarak Millî Mücadele hareketine destek verdi. Bu süreçte bir vatan sevdalısı olarak tam bir özveri ile çalıştı. Bu kişiliği ile 1. Dönem TBMM seçimlerine aday gösterildi. Seçimde 43 oy alarak Antalya Milletvekili seçildi ve 8 Mayıs 1920'de Meclis'e katıldı. Mecliste görev yaptığı süreçte Tapu-Kadastro, Tasarı ve İçtüzük Komisyonlarında çalıştı. Birinci toplantı yılında 1. Şube, üçüncü toplantı yılında ise İçtüzük Komisyonu katiplikleri görevini yürüttü. Mustafa Bey, Meclis'te iki konuda etkin rol oynamıştır. Bunlardan ilki Meclis Genel Kurulunda görüşülen 18-60 yaşları arasındaki erkeklerin yol vergisine tabi tutulmasını sağlayan Tarik Bedeli Nakdisi Kanunu hakkında ek maddenin görüşüldüğü 24.6.1922 tarihli oturumda söz alması olmuştur. Mustafa Bey, bu kanunun halkçılık anlayışına ve memleketin ihtiyaçlarına karşı olduğu savunarak kanunun kabul edilmemesi gerektiğini ifade etmiştir. Mustafa Bey'in Meclis'teki ikinci önemli faaliyeti ise Londra'da bulunduğu sırada İtalya Hariciye Nazırı ile bir görüşme yapan Hariciye Nazırı Yusuf Kemal Bey'e verdiği sual tavrı olmuştur. Bu tavrı Yusuf Kemal Bey'in İtalyan Hariciye Nazırı ile yaptığı görüşmeye dair verdiği beyanatta Ahmet Muhtar Bey'e bir liste verildiğinden bahsettiği ifade edilerek bu hususta Hariciye Nezaretinin açıklama yapması talep edilmiştir.

Milletvekilliğinde görev süresini tamamlayınca Antalya'ya döndü. Emeklilik için başvuruda bulunsa da hesap cetvelinde yapılan yanlışlık nedeniyle emekli olamadı. Dahiliye Vekaletine 20 Mart 1929 tarihinde yaptığı itirazdan sonra gerekli düzenlemeler yapıldı. Neticede 24 Mart 1929'da emekli oldu. Mustafa Bey, 11 Haziran 1944'te vefat etti. Evli ve beş çocuk babası olan Mustafa Bey'in vefatından sonra emekli maaşı eşi Fatma Hanım ile kızı Afife Hanım'a bağlandı.

Nedim SARIGÜZEL

KAYNAKÇA

Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri Başkanlığı Cumhuriyet Arşivi

BCA, 030.10.4.23.42, (18.11.1924), Ek: 7.

Emekli Sandığı Genel Müdürlüğü Arşivi

E.S.G.M.A., Dâhiliye Vekâletine Yazdığı Yazı, Mustafa İBRİŞİM, Şahsi Dosya, 20.4.1929, Ek: 8.

E.S.G.M.A., Emekli Maaşı Bordrosu, Mustafa İBRİŞİM, Şahsi Dosya, 1.8.1966.

E.S.G.M.A., Nüfus Cüzdanı Sureti, Mustafa İBRİŞİM, Şahsi Dosya, 10.9.1927, Ek: 5.

TBMM Arşivi

TBMM Arşivi, **Tercüme-i Hal Kâğıdı**, Şahsi Dosya No: 28.

TBMM Arşivi, **Tercüme-i Hal Kâğıdı**, Şahsi Dosya No: 28, Ek: 6.

Resmi Yayınlar

TBMM Zabıt Ceridesi, Devre: I, C 2, TBMM Matbaası, Ankara 1958-1960.

TBMM Zabıt Ceridesi, Devre: I, C 3, TBMM Matbaası, Ankara 1958-1960.

TBMM Zabıt Ceridesi, Devre: I, C 21, TBMM Matbaası, Ankara 1958-1960.

Araştırma İnceleme Eserleri

BİÇİCİ, Mehmet, "Antalya Şehrinde Siyasal Yaşam (1920-1950)", *Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, C.16, S. 4, ss. 1058-1072.

ÇİMRİN, Hüseyin, **Antalya Kent Kronolojisi**, Antalya Ticaret ve Sanayi Odası Yay. Antalya, 2005.

ÇOKER, Fahri, **Türk Parlamento Tarihi 1919-1923**, C 3, Ankara 1980.

SARIGÜZEL, Nedim, "Birinci Dönem Türkiye Büyük Millet Meclisinde Antalya Milletvekilleri (Biyografi ve Faaliyetleri)", **Uluslararası Toplum Araştırmaları Dergisi**, C 7, S 12, ss. 205-236.

SARIGÜZEL, Nedim, Birinci Dönem Türkiye Büyük Millet Meclisinde Antalya Milletvekilleri (Biyografi ve Faaliyetleri), Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmış Yüksek lisans Tezi, Konya 2009.

28/10/2024 tarihinde <https://ataturkansiklopedisi.gov.tr/bilgi/mustafa-ibrisim-1875-1944/?pdf=7327> adresinden erişilmiştir